

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscripte nu se retrimite.
INSERTATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfeld & Emeric Les-
ner., Heinrich Schalek., O. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-köret).
PREȚUL INSERTIUNILOR: o se-
rie garnonă pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicități mai dese după tariful
și învoială. — RECLAMĂ pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

„GAZETA” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30, etajiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și insertiunile
sunt a se plăti înainte.

ANUL LXVI.

Nr. 101.

Brașov, Joi 8 (21) Mai.

1903.

Crisa în partida guvernului.

Multe s'au scris despre obstrucțiunea din camera ungară și despre șansele ce nu le are și nu le poate avea Campania ei în contra proiectelor militare și în contra organizației armatei comune câte se rămână cu totul fără de rezultat. Nu va putea nega însă nimeni, că într'o privință obstrucțiunea a suportat un succes. A contribuit adevărat, fie direct sau indirect, a introduce în sinul majorității parlamentare, a partidei liberale comandate de ministru-președinte Szell, o crasă latentă foarte periculoasă.

Incidentul petrecut cu președintele camerei la balul Curții și urmările, ce le-a avut și le va mai avea sunt o dovadă destul de viuă, care susține afirmarea de mai sus. E știut, că contele Apponyi dimpreună cu soții săi din grupul de odinioară al „partidei naționale” aparțin deja de aproape cincă ani clubului liberal, adevărat partid guvernamental, prin a căreia concurs a și fost ales președinte al camerei.

Ei bine, cum s'a putut ca simpla faimă, că Apponyi are de gând a-și da demisia ca președinte al camerei, în urma cunoscutului incident la balul Curții, să amenințe a provoca deodată numai puțin decât trei crise: o crasă în parlament, altă crasă în partida guvernului și a treia crasă în guvern însuși?

De sigur că acesta s'a putut numai așa, că Apponyi cu amicii săi de odinioară au intrat numai cu calculul minții, nu și cu inima în partidul guvernului și că ei sunt încă departe de a se simți bine în societatea așa dișilor vechi liberali.

Mai mult. Se susține și se pretinde de înșiși vechii liberali, că isvorul principal al tuturor incidentelor, ce produc convulsii în sinul majorității, este nu numai un presupus, ci un adevărat antagonism

între aderenții contelui Apponyi și partea cealaltă a partidei liberale.

Vechii liberali îi reproșează lui Apponyi multe, în prima linie îi iau în nume de rău, că se simte atras de clericali din partida populară catolică și — ceea ce e lucrul principal — se pârta cu gândul de a deveni el odată ministru-președinte și a dirige trebile după capul lui.

Foia vînească inspirată din cercurile liberale maghiare, „Neue fr. Presse” scrie cu privire la deosebirea de vederi între grupurile din sinul majorității:

„Apponyi, care e de aproape înrudit cu clericali unguși, n'a fost nicădată omul de încredere al marului partid liberal... „Adevărată crasă constă în Ungaria câte în aceea, că marele partid dela putere trebuie să se răfuiască cu contele Apponyi. Dîlnic cresc în sîmul partidului tot mai multe semnele nemulțumirii și ale fierberii. Lipsesce unitatea cugetării, ba chiar și a direcțiunii generale... Contele Apponyi a devenit un concept politic, care însemnă cărnirea în direcția unei politici clericale.”

Audiența lui Apponyi la Majestatea Sa este comentată deci în dișerite moduri, după curente din sinul majorității. Aderenții contelui vîd în această audiență o mare isbîndă, pe când vechii liberali o consideră mai mult ca un desastru al lui.

Se crede că Apponyi a spus înaintea Suveranului vederile sale asupra situațiunii, dîr nu se știe nimic despre modul cum au fost primite espunerile sale. Apponyi se fi asigurât însă, că „la Majestatea Sa nu e nici umbra unei neînțelegeri”.

După ce audiența i-s'a încuviințat — la cererea în scris a contelui Apponyi — cu scirea primului ministru Szell, e probabil ca Majestatea Sa se fi cerut lui Apponyi să facă tot posibilul, ca partida liberală dela putere să nu se desbina, ci să

fie unită pentru a duce la sfîrșit lupta cu obstrucțiunea. Orî dîră Apponyi se fi aflat în cuvintele Suveranului și o incurajare de a înainta în direcțiunea apucată?

Așa ar crede cine-va vîdînd, că trabanții din stînga extremă a sumetului conte, adevărat ugroniști, anunță deja în organul lor căderea apropiată a partidului liberal maghiar.

Armata și obstrucțiunea. Intr'un articol publicat în numărul său de Duminică „Budapesti Hirnap” face următoarea enunțaiune, care supără grozav de obstrucționisții:

„...Respectăm în armată acea trăsătură de caracter, în virtutea căreia ea ține strins la ceea ce, după a ei convingere, e principiu și tradiție. Principiul ei poate să fie fals, convingerea însă îi este cînstită. În obstrucțiunea însă nu e nimic de stimat. Obstrucțiunea de-o sută de ori are mai puțin dreptate de cât armata, fiindcă luptei sale îi lipsesce nu numai rațiunea, ci convingerea...”

Agitația din Croația este apreciată de marele diar vienă „Die Zeit” într'un articol, în care critică aspru pe șovinismul, cari îndată ce se întîmplă ceva în Ungaria, sunt gata cu suspirațiile, că agitația ar fi alimentată din afară. Nu Viena alimentează agitația din Croația dîce „Die Zeit”, ci șovinismul descreerat este acela, care o alimentează.

Este simptomatic, că un alt diar din Viena, care reprezintă de altminteri vederi cu desvîrșire opuse vederilor reprezentate de „Zeit” apreciază în mod analog stările dela noi. Acesta este antisemitul „D. Z.” care publică următoarele considerațiuni:

„Ore n'ar fi timpul suprem, ca Maghiarii să scotă o învățatură din cele ce se petrec și să pornescă pe un alt drum, spre a ajunge la o împăciuire cu conțătăneni lor? Cestiunea croată stă în strînsă legătură cu cestiunea generală a naționalităților în Ungaria și cestiunea acesta,

pe panta, unde au mînat'o șovinismul maghiar, este o cestiune a monarhiei întregi, și va trebui tratată în consecință”.

Procesul pentru „agitație”

al preotului I. Stupinianu.

Pledoaria apărătorului Dr. Iustin Pop.

— Urmare. —

Noi Români la rîndul nostru șcim și vrem să tragem consecințele din cuvintele resunetului lui *Vörösmarty*: „*Aici trebuie să trăiesc și să mor!*”. Da, aici vrem să trăim și să murim, pentru că aici ne-am născut, aici ne sunt străbunii și tradițiile, aici ne-am trăit marele nostru trecut, aici ne-am achitat și ne achităm îndatoririle de cetățeni, cerem însă să nu se dea și drepturi și să nu se încerce numai cu datorii.

On. tribunal regesc!

Am vrut prin acestea să indic considerațiunile acelea generale, cari sunt normative la judecarea delictului din cestiune, care și el se presintă drept consecință a ideilor de naționalitate, și rog pe on. tribunal regesc să se conducă de aceste considerațiuni juridice, etice și de oportunitate, când va decide asupra culpabilității clientului meu, avînd în vedere, că on. tribunal regesc își pronunță sentința în mijlocul împrejurărilor nesănătose, ce domină astăzi și cari sunt păgubitoare binelui public, er după concepția mea justiția nu numai că trebuie să fie scutită de influențele externe ale politicii militante, dîr din contră trebuie să aibă misiunea sublimă, ca organul cel mai nobil al statului, de a se ridica d'asupra acestor influențe și făcînd diagnosa stărilor publice nesănătose și păgubitoare binelui public, tocmai prin sentințele ce le aduce să influențeze însăși, ca să se ameliorizeze stările publice în interesul binelui public.

Esemele de felul acesta găsăm în istoria economiei politice. Așa eminentul profesor universitar Dr. *Piszlori* în opera sa din această branșă relevă, că pe timpul sistemului breslelor, când abuzurile breslelor deveniseră insuportabile, aceste abuzuri au fost atenuate tocmai de cătră forurile judecătorești prin sentințele lor aduse în spirit mai liberal prin ceea ce au obținut îndreptarea stărilor publice.

Mai ales în justiția patriei noastre se poate aplica această țesă, care patrie fiind

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Mórtea mea.

(10) (Urmare).

Cel dintăiu gând al meu era, să mă duc la păzitoriuul cimiteriului, pe care se-l rog, să mă ducă acasă. Unele considerații însă nu mă lăsau s'o fac acesta, afară de acesta gândirea mea nu era încă de tot limpede, trebuia să mă învioresc puțin în aerul prósșet de nópte. Apoi ce să mă grăbesc așa tare? Nu eram eu acum stăpănuul situațiunii? Voiam întâiu să-mi trag sîma, ce ar trebui să fac? Dîcă m'ăși arăta păzitorului subit în puterea nopții, l'ăși spăria, și în cele din urmă nici n'aveam nevoie de vr'un ajutor.

Imi pipăiam membrele; afară de mica rană de la brațul stîng, provenită din mușcătură, erau întregi, er frigurile ușore, ce le aveam pe urma acestei rani și cari mă agitau, imi dedură puterea nesperată, de a merge singur fără nici un ajutor străin.

Imi trebuia timp de gândit. Tot felul de visiuni mi-se încrușeau în creeri.

În grópa cea nouă zăriți instrumente pentru sâpat și acuma simțiam necesitatea de a îndrepta paguba, ce făcusem și a astupa mormîntul din care eșisem.

În acel moment n'aveam un singur cuget limpede, găsiam însă în mod instinctiv, că e de prisos, să se mai afle urmele învierii mele și să devină cunoscută aventura mea — aproape imi era rușine că mai trăiesc, după-ce pentru lume eram declarat mort.

Luai instrumentele și începui a lucra. Am reușit a face să dispară chiar și cea mai mică urmă: după vr'o jumătate de órá am isprăvit și am sărit afară din grópa.

Ce nópte frumoasă e! În cimiteriu liniște profundă! Ca nisce umbre nemișcate se diferențiau arborii întunecoși de mormintele albe. Ridicînd ochii în sus, spre a mă orienta, vîdăiu la orizont reflexul unei mări de lumină, acesta era Parisul. Intr'acolo imi îndreptăi pașii. Mergeam prin'o alee lungă și întunecată, însă după

câte-va minute a trebuit să mă opresc, nu mai puteam răsfla. Mă aședăiu pe-o bancă de piatră. D'abia acum imi veni în mînt să mă uit la mine însu-mi. Aveam îmbrăcămîntea completă, eram încălțat, nimic nu-mi lipsia, afară de pălărie.

Cât de mulțumitor imi eram în sufletul meu scumpei Margarete, că imi făcuse acest ultim serviciu și mă îmbrăcase.

Margareta! Scumpa mea soție! Gîndul la dînsa imi imprumută nouă puteri, mă ridicai: voiam să o revîd!

Când am ajuns la capîtuul aleei, dădui de un zid, care nu mă lăsa să merg mai departe. M'am suit pe un mormînt și mă avîntăiu peste zid, lăsându-mă jos de cealaltă parte. Am cădît însă cu o strașnică sdruncinătură. Cu tóte acestea nu mi-se întîmplă nimica. Mă ridicai și imi urmau drumul mai departe. Era un drum lat și isolat, care ducea împrejurul cimiteriului. Am mers așa câte-va minute pe drum, fără să am habar unde mă aflu, imi repeta: însă neconținut, că vréu să mă întorc la Paris în strada Dauphin.

Mergeam mereu înainte, mă înfîlniam

cu ómen, eu însă nu întrebam pe nimeni un fel de neîncredere mă reținea, nu puteam să mă descoper nimînuia. Astăzi știu, că atunci mă scuturam frigidurii și imi zăpăcea mințile și când am cotit din drum într'o stradă, care era foarte luminată, mă copleși o ameteală și cădui la pămînt.

Aici este o lacună în amintirile mele: trei săptămăni am fost lipsit de conșciință și când mi-s'a reîntors în sfîrșit conșciința, mă aflam într'o odaie străină. Lângă mine era un om, care mă îngrija. Acesta mi-a povestit, că într'o dimințăt m'a găsit fără conșciință pe bulevardul Montparnasse și m'a luat în casa lui. Era un medic bîtrîn, care se retrăsese de la practică.

Când i-am mulțumit, mi-a răspuns scurt și îndesat, că i-s'a părut interesant cazul meu și că vréu să-l studieze. Dealămintrea în primul timp al reconvașceniței mele nu mi-a mai permis să-i pun alte întrebări, er mai tîrziu el însuși nu m'a mai întreat nimica.

A trebuit să mai stau opt zile în pat, capul meu era atît de slab, încâ

un *stat poliglot*, tocmai din acest motiv justiția trebuie să-și dea înăunț silință, ca antitesele și susceptibilitățile ce s'ar putea ivi din deosebirea de naționalitate, să le aplaneze cu tactul isvorit din drept și dreptate și astfel să stărbăte cetățenilor de diferite naționalități față cu sine însăși o încredere profundă, a cărei stabilitate nealterată să și-o asigure pentru toate timpurile. Să iasă la ivelă din sentința on. tribunal regesc un bun augur pentru viitor!

Trec acum asupra analizei faptului incriminat și la critica rezultatului problemelor.

Căutând gena chestiunii, o găsim această în șovinismul local al comunei Bârcea mică și în articolul plin de șovinismul cel mai drastic al foii locale „*Hunyadvörmege*“.

Nice stafii ascunse sub mantaua unui fapt pasibil de penalitate, și-au jucat aici jocul lor diavolesc, cari în urma unei dispoziții bolnavicioase, provocate în mod artificial, au bucinat prin presă vestea oribilă, purtând sabia sângeră pe la autorități, că *patria e în pericol*, ér clienții mei să fie ars pe rug, fiindcă... a ațîțat naționalitatea română la ură contra naționalității maghiare. Ér ținta era, ca să isbutescă sdrobirea lui Stupinianu, să-i facă imposibilă și insuportabilă situația.

Éta gena chestiunii acesteia. Așa se poate explica umflarea tendențioasă a afacerii.

Este de regretat, că acest curent bolnavicios și nenorocit a primit în brațele sale de polyp și pe on. for de acuzare (parchet), ér acesta nu numai că nu s'a sforțat să se libereze din aceste brațe, d'er le-a strins și mai tare în jurul său, căci pretextând importanța extraordinară a chestiunii, cu mare aparat și mare repediție a pornit și săvârșit cercetarea în această afacere, aducând „classical“ său act de acuzare.

Ér în ceea ce privește starea faptică a „oribilei afacerii“, susțin și cu această ocaziune, că nu s'a petrecut cazul așa, după cum on. reprezentant al ministeriului public ni-l prezintă ca și cum ar fi dovedit.

Aci apărătorul espune fidel și minuțios cazul, ce a servit ca substrat acestui proces intentat și dus la sfârșit — se pare — la ordin mai înalt. Intreg substratul se reduce la faptul, că acuzatul ca preot-catechet a atras cu o îndreptățire nediscutabilă atențiunea elevilor și să-l salute românesc și nu unguresc, căci el e catechet Român, și elevii încă sunt copii Români. Și acesta s'a întâmplat dimineața pe drum în comuna Bârcea-mare, la prima întâlnire cu școlarii, cari mergeau resleși la școala de stat din Bârcea-mică. Mai apoi a spus elevilor, că la orele de catechisare îi va numi cu numele lor românesce: Pătruț, Vuța, etc., așa precum îi strigă și părinții lor acasă, și nu cu numele maghiarizate de Péter, Eva etc.

Analizând și apreziază fasiunile martorilor, accentuând, că nici cu aceste nu s'a putut dovedi mai mult, decât cele de mai sus. Reduce la valoarea adevărată fasiunea martorului pătimeș *Bodoși* Lajos, suspect pe motivul, că el a fost primul înscenător al campaniei contra lui Stupinianu, și a căruia fasiune la înfățișarea cu alți martori s'a dovedit falsă.

nici n'am făcut vr'o încercare de a-mi reaminti ceva, căci dugetarea mă obosia și reamintirile erau dureroase. Rușinea și frica mă țineau încetușat. Mai târziu — după-ce mă voiu însănețoșa, atunci — atunci voiu analiza toate în gândul meu și atunci voiu scii eu, ce e de făcut.

Nobilul om, care mă găzduise, nu făcea nici o aluziune. Se poate să fi destăinuit eu multe în aiurările mele, se poate să fi amintit și vr'un nume. Bătrânul doctor nu spunea nimica, el era tot așa de discret, pe cât era de milos.

A sosit vara și într'o și frumoasă din Iunie obținui permisiunea, să fac o mică preumblare. Era cald și luminos, ér vechile și înguste străzi ale Parisului scăldate în rațele soarelui, păreau întinerite. Mergeam încet și la fie-care colț de stradă întrebam pe trecători de strada Dauphin; în sfârșit după multă căutare am găsit strada și m'a costat încă și mai multă osteneală până am recunoscut casa în care avuseram locuința.

(Va urma.)

La apoi la refec pe procuror pentru greșela juridică elementară comisă în rechisitorul său când, deși a recunoscut cu lealitate devaluarea dovedilor în decursul pertractării finale, totuși insistă, că nu fasiunile de ați a martorilor, ci cele de la investigații — făcute în prezența jendarmilor! — sunt normative și trebuie luate ca basă la aducerea sentinții. Invocă alin. prim din §-ul 324 al proc. penale, în care imperativ se dispune, că sentința se poate basa numai pe dovedile produse în cursul pertractării finale.

Dér, — continuă apărătorul — chiar să considerăm ca dovedit absolut fie-care iotă a acuzării, totuși trebuie să mă lămurisc cu on. procuror în următoarele:

Lovește ore în codul penal admones-tarea unui catechet Român făcută elevilor și să-l salute românesc? N'avem noi Români dreptul nu numai natural, d'er garantat chiar și de legea pozitivă, de a putea usa de limba noastră în scris și cu grai viu chiar și înaintea forurilor oficiale, d'er apoi în conversația zilnică și mai ales în cazul present, când acuzatul catechet Român gr. cat. a cerut să fie salutat în limba, în care după drept și canoane să îndeplinescă cultul divin, catechisarea și alte funcțiuni religioase ale bisericii române gr. catolice?

(Va urma.)

Alegerile județene în România.

Colegiul I județean a fost convocat pe ziua de Duminecă 4 (17) Maiu a. c. A avut să alegă acest colegiu în total 180 de consilieri. Au fost aleși dintre aceștia 110 liberali și 10 conservatori. Pentru 60 de locuri s'a declarat balotagiă. Într'un județ s'a abținut opoziția. În capitală n'a întrunit nici unul dintre candidații guvernului și ai opoziției majoritatea și s'a declarat balotagiă pentru toate locurile. Opoziția a fost divizat: votând de sine stătător conservatorii (de sub conducerea lui Gr. Cantacuzino), conservatorii-junimiști (de sub conducerea d-lui P. Carp) și așa numiții independenți.

Resultatul alegerilor de Duminecă așa cum se prezintă e neobișnuit, căci la alegerile județene nu s'a dat nici-odată o luptă așa de crâncenă între partidul de la putere și opoziție. Pe când foile guvernamentale asigură, că sunt satisfăcute în împrejurările date cu rezultatul, diarele opoziționale de toate nuanțele serbeză acest rezultat ca o victorie a opoziției și predic apropiata cadere a guvernului.

Colegiul al II-lea a fost convocat pentru a săvârși alegerile județene pe ziua de éri Marți în 6 (19) Maiu. Resultatul încă nu ne este cunoscut.

§ 14 în Austria. Se anunță din Viena, că deorece guvernul s'a convins în decursul conferențelor ce le-a avut cu conducătorii partidelor, că este imposibil de-ocamdată a i-se vota un non provisoriu bugetar, ér vechiul provisoriu în-cetază cu ziua de 1 Iunie, — „Reichsrath“-ul va fi amânat la finele lui Iunie și noul provisoriu va fi introdus prin §-ul 14. „Reichsrath“-ul va fi convocat numai la toamnă.

Procesul preotului I. Moța.

Clușiu, 19 Maiu.

Scii, că înaintea curții cu jurați din Clușiu s'a judecat la 3/18 Maiu procesul de presă intentat părintelui Ioan Moța, fost redactor responsabil la „*Libertatea*“ din Orăștie.

Procurorul a incriminat articolul „*A murit Mathia și cu el dreptatea*“ publicat în numărul de la 14 Octombrie al numitei foi, pe motiv, că articolul ar cuprinde agitațiune contra naționalității maghiare, ér ca pupază pe colac, i-s'a mai pus d-lui Moța în cărcă și delictul „*preamăririi*“ celor osindiți în procesul pentru Memorand.

Ședința de pertractare a condus'o Reinbold Artur, asistat de judecătorii *Stefani* Elek și *Jekey* Daniel. Procuror Dr. *Jenei* Aladar, apărător d-l advocat din Orăștie Dr. Aurel *Vlad*. Tălmaciu Dr. *Tauber* Farkas.

Deschișându-se ședința, se da cetire articolului incriminat, după care președintele pune acuzatului obișnutele întrebări.

Acuzatul declară, că el este autorul articolului incriminat, prin scrierea și publicarea lui însă n'a avut intenție de a agita. A voit numai, ca din incidentul desvélirii statuei regelui Mathia în Clușiu, se prezente pe Mathia ca ideal de suveran și ca pe cel mai ilustru reprezentant al dreptății. Acuzatul vorbește românesc, căci după cum a declarat repetit, ține să useze de acest drept ce i-l dă însăși legea.

După-ce se încheie procedura de dovedire, procurorul își face rechisitorul într'un discurs violent, în care ridică acușiunile grave și cere, ca jurații să aducă verdict afirmativ.

Apărătorul Dr. A. *Vlad* röstörnă cu succes toate „*argumentele*“ din rechisitoriu și arată cu claritate, că în articolul incriminat nu se cuprinde agitațiune, fiindcă nu poți agita când descrii o persoană, care aparține trecutului, istoriei, și când idealisarea acestei persoane este scopul scriitorului. Apărarea scarmenă din toate punctele de vedere, obiectiv și la nivelul oratoriei, acuzarea și între altele relevă, că curțile cu jurați sunt o nenorocire în procesele politice, fiindcă adese-ori jurații sunt ómeni necunosători de drept și lege și s'au condus de sentimente subiective, de unde urmază, că aproape totdeauna verdictele lor sunt afirmative.

După replica procurorului și duplica apărătorului, jurații se retrag pentru a aduce verdictul, care scii, că a fost afirmativ. Pe basa acestui verdict, tribunalul a adus apoi aspra osendă, care V e cunoscută.

După cum m'am convins din isvor acreditat, preotul Ioan Moța n'a fost condamnat la un an închisore de stat, ci la un an tenniță ordinară și 1000 corone amendă. Ochii procurorului au vèdut printre șirele articolului incriminat, subversând nu numai delictul *agitațiunii* (§ 172 p. 2.) și „*preamăririi*“ celor codamnați în procesul pentru Memorand. Considerând, că după lege o astfel de pedepsă poate avé ca urmare și pierderea oficiului, apoi că d-l Moța n'a mai fost până acum condamnat, cu drept cuvânt putem dice, că pedepsa ce i-s'a croit este una din cele mai grele. La cas, când Curia n'ar reduce pedepsa său n'ar preface-o în închisore de stat, atunci condamnatul ar suferi o mare lovitură, ca om cu poziție și ca cap de familie.

Chestiuni agrare.

II. Remedii.

— Fine. —

Serbătorile. Serbătorile cele multe au ajuns pentru țeranul nostru o adevărată calamitate — față de concurența înversunată a Americii și de concurența națiunilor conlocuitoare. Pentru toți Români sunt serbătorile cele multe de peste an jicnitore, însă pentru Români din Austro-Ungaria, cari locuiesc printre popore eterodocse, ele sunt o adevărată pacoste și ruină. Ungurul reformat, calvin și unitar lucrăz; vecinul său, Românul, șede acasă și serbeză pe sfântul ort sfânta cutare; Ungurul și Șvabul catolic lucrăz în ruptul capului, Românul din sat și din satele vecine prăsnuiesc pe Ilie proroc, pe mucenița Marina, pe sfântul Ion de vre-o 4 orî în an. Sasul evanghelic mai bogat, cu vite și unelte mai bune, lucrăz 320 zile în an, vecinul său Român de la margine, mijloc și codaș, abia are 260—270 zile muncitoare și de câștig în an. Fără îndoială că cu mulțimea serbătorilor și posturilor, el trebuie să rămână economic și materialicesc înapoi, să fie mai rău îmbrăcat, mai rău nutrit, cu vitele și uneltele sale slabe și de mai puțină valoare.

Două voci autorizate s'au rostit în timpul din urmă contra ținerii prea multor serbătorii, în biserica ortodoxă răsăriteană. M. S. Țarul Rusiei, care a dat de curând un ucuz energie, pentru reducerea celor prea număröse serbătorii; apoi Societatea agrară a marilor proprietari rurali din România. În genere Românul

nu scie prețului nici timpul nici banul și nici cunósce dicala englesului: „*times y money*“ — timpul este ban, — și marii proprietari și arêndași din România și mai puțin, ei cari țineau pe țeran cu porumbul nêdișmuit cu lunile și țin clăile de bucate pe câmp până toamna târziu, pentru a le căra din clăi de-adreptul la mașina de treerat, căci pe ei nu-i costă nimic, făcându-se căratul în învoeli cu locuitorii pe cari îi țin apoi cu lunile la căratul bucatelor.

Totuși acum s'au speriat și dênșii de sumedenia de serbătorii și dîle oprite, ce se serbeză la țéră, crestine și păgâne, și de pagubele mari și prejudiciile ce ele aduc avuției și producțiunii naționale. În rezoluțiunile votate de primul congres agrar din România ținut în dîlele de 14, 15 și 16 Decembrie 1902 și în memoriul adresat Guvernului, dênșii arată că fie-care și de serbătoare echivalază cu o pagubă de 2 milioane de lei, pierdere pentru agricultura țerei. La cele 3 milioane de Români din Ungaria și Transilvania mai putem ușor calcula încă câte un milion de corone pe și — ceea-ce la 50 zile de serbătorii un plus — *ne dă noué pe an la 50 milioane corone în minus pentru avuția și economia națională română*, față de a Șvabului, Sasului și Ungurului!

Posturile. Nu mai puțin ne împedecă în progresul economic și prea multele și îndelungatele *posturi*, croite și alcătuite pentru regiunile calde, unde crește smochinul, curmalul, portocalul etc. și aplicate la noi unde crește numai cépa, usturoiul și castraveții. Grele și oneröse sunt posturile lungi al Crăciunului și al Pascilor, cel din urmă vine în sezonul culturilor de primăvară, d'er relativ mult pernicioase sunt posturile, ce cad în toiul verei și al muncii intensive: al Sf. Petru și al Sf. Mării. Nici unul din posturi nu este așa de supărător ca acesta. Atunci când vine pânea nouă din bucatele crude încă necópte bine, castraveții și pepinii verđi, cucuruzul copt și fert, mere, pere, prune cópte și necópte, étá hrana Românului în zilele de post, nisce alimente care de care mai fără vlagă și fără putere, ci toate moleșitoare, apoi bea apă încălđită din cine scie ce băltaie, munca încordată și căldura tropicală, d'aci frigurile și disenteria cu tot felul de alte bóle endemice și epidemice, în urma lor sunt consecința cari produc adevărate hecatombe în popor. Reducerea și desființarea lor s'ar transmite îndată în câștigul a decii de mii de brațe vigurose la muncă și decimii de mii de ómeni scăpați din ghiarele morții. Apoi esistă o strinsă legătură între nutrițiune și producțiune. Cel ce nu se hrănesce bine, acela nu poate nici munci și nici are cu ce să trăiescă.

Ómenii noștri duși în America, se plâng enorm, că America îi rēpune: *le subțieză ósele* (?) și mai mult de 2 ani nu o pot duce acolo. Firesce, că ei se hrănesc miserabil ca și acasă, și trebuie să lucreze în accord și să țină recordul cu americanul, belgianul, englesul, mult mai bine nutrit, decât el, și nu poate. Evident că ar mai fi ceva de făcut și îndreptat și trăit ca acasă.

Ion de pe Văcarea.

SCIRILE DILEI.

— 7 Maiu v.

Episcopii Dr. D. Radu și Dr. V. Hossu au făcut alalt-éri câte-o vizită ministrului president Coloman Szell și ministrului de cult Dr. I. Wlassics. Cu trenul de după amèđi au plecat la Viena unde la nunciul papal s'a ținut așa numitul *processus canonicus*. Foile unguresce din Budapesta dice, că probabil Joi înaintea de amiađi, ambii episcopi vor fi primiți de Majestatea Sa în Budapesta, în mâinile căruia vor depune jurământul.

Mórtea unui brav Român. Am anunțat zilele trecute, că Dr. Iustin de Colbazi, medic de regiment în Orăștie, a înțecat subit din viață. Casul acesta

făcut pretutinderi durerosă impresie, mai ales că numai cu trei zile înainte de morțea sa, Dr. Colbazi fu decorat cu *crucea de aur cu coróna pentru merite* trimisă în original din partea Majestății Sale, însoțite de diploma prea înaltă. Crucea a fost predată în mod festiv celui distins, în mijlocul paradelor militare obișnuite, în curtea casarmei, de față fiind ambele batalioane din Orăștie. Dr. I. Colbazi se bucura de frumos nume în societatea românească din Orăștie pentru caracterul său integru. — Dumneșeu se-l odihnească în pace!

Emigrări din Maramureș. Din raportul vicespanului comit. Maramureș reiese, că emigrarea din acest comitat creștea în mod îngrijitor. În luna trecută și-au scos pașapoarte pentru a emigra, 587 persoane. Dintre aceștia 348 s-au dus în România, 225 în America de nord, 11 în alte părți ale Europei, 2 la Ierusalim, 1 în Germania. Cei mai mulți au emigrat din cercul Vișeu (322) locuit în preponderanță de Români. Toți aceștia au plecat în România. — Triste stări!

Lucru rar. Procuratura din Timișoara pornise în Februarie un proces de presă contra ziarului „Deutsches Tagblatt für Ungarn“ din Timișoara pentru un articol intitulat „O voce din imperiul german“. A fost tras la răspundere redactorul Coloman *Feisthammel*. Pe când amintitul redactor se aștepta să fie citat la pertractare, se întâmplă minunea, că procuratura din Timișoara și-a retras acuzațiunea. Așa ceva mai rar în țera ungară!

Ermete Novelli. Despre renumitul actor italian *Ermete Novelli*, care a făcut nu de mult un turneu artistic în România un redactor din Viena, care l-a vizitat la hotelul „Meissl Schadn“ din capitala Austriei, scrie următoarele: „Cum intri în odaia de primire, îți bat la ochi două portrete ale reginei *Elisabela* de România, care încântată de arta lui *Novelli* i-a oferit aceste portrete, dintre care pe unul a scris dedicația: „*A zimbi prin lacrimi*“, er pe al doilea: „*Intră Dante și Shakespeare*“. *Novelli* a făcut turneur artistice mai în totă lumea, așa că se poto dice, că a ajuns până la frontierele civilizației (Peru) abstrăgând de țările Europei, pe care le-a vizitat de repetite ori. În Viena petrece acum pentru a treia oară. Artistul este în etate de 50 ani, îți face însă impresia unui om mult mai tiner. *Novelli* duce o viață sobră, ocupându-se ca bun tată de familie cu crescerea copiilor săi. La bătrânețe are de gând a se stabili în Veneția, unde are lângă Canalul-Grande un palat.

Morțea unui deputat. În numărul de ieri, la „scrierile zilei“, am anunțat, că deputatul *Nyegre Laszlo*, alesul cercului Dobra, a încetat din viață. În diarele ce le primim azi din Budapesta, cetim, că nu *Nyegre*, ci deputatul *Lazar Arpad* a murit în Dobra. El era alesul cercului electoral Dobra.

Turburările din Croația. Din *Fiume* se vestese, că o mare demonstrație a fost în comuna *Draga*. Demonstrații, cântând și injurând pe Banul și pe Maghiarii, au tăiat în mai multe locuri sîrmele de la telegraf și telefon. Fișpanul *Nicolici* din *Ogulin*, a chemat armată, care a îmbrășciat mulțimea. În *Buccari* s'a adunat, din împrejurime, o mare masă de demonstrații. Ajungând în *Buccari*, au smuls stâlpii de care sunt legate luntrile și bărcile la țermul mării și cu acești stâlpi și alte prăjini au început să asedieze primăria. Doi gendarmi și câțiva panduri, cari priveau scena, n'au cutezat să se opună și să tragă focuri în mulțimea. Asediatorii au pîntruns în închisori și luând eu ei pe gendarmi și panduri, i-au pus sub zăvor. În comuna *Portore* o mare ceta de demonstrații au atacat edificiul postal, au smuls emblemele maghiare și le-au aruncat în stradă. Luni după amiazi s'au adunat între localitățile *Meja* și *Plase* câte-va sute de demonstrații și au baricadat traseul liniei ferate cu bolovan

marî de pietri. Trenul, care sosi pe la 6 d. a., fu silit să se oprească din cauza barierei de pietri. Demonstrații au bombardat trenul cu pietri. Trenul s'a reintors la stațiunea *Plase*.

Liberarea unei dame din harem. Se scrie din Madrid: De o lună petrece pe pământul spaniol o marocană de o frumusețe rară cu numele *Fatima*, care a fugit din haremul din Fez al stăpânului său, sultanul *Abdul Asis*. Nu se știe, în ce mod a reușit să fugă. O damă din Sevilla a primit-o în casa sa și aici a trecut la creștinism. Insuși arhiepiscopul a săvârșit actul botezului. Sultanul însă, aflând despre locul unde a fugit *Fatima*, a cerut estradarea ei, ceea ce s'a și încuviințat. Fata a fost dusă la *Tanger*. Foile din Spania atacă violent guvernul pentru această slăbiciune.

Nu mai sfârșesc. Procesele politice contra diarelor naționaliste nu mai sfârșesc. Se anunță, că în contra ziarului slovac „*Poknok*“ din *Sacolta* (*Nitra*) s'a pornit cercetare pentru un articol „agitatoric“. Acusat este redactorul responsabil al foilor.

Sciri locale.

Pentru masa studenților români din Brașov au intrat de la domna *Maria Penciu* n. *Popoa* 20 cor. întru memoria de vece a repozatului ei frate *Ioan Popoa*. Primescă stimata domnă pentru piosul dar cele mai vii mulțumite. — *Direct. școlilor medii gr. or. rom.*

Care farmacie va fi deschisă mâne? Mâne, *Joi*, fiind ziua „Inălțării Domnului“ după calendarul apusan, de la 1 p. m. până la 9 ore seara, dintre farmaciile din cetate nu va fi deschisă de cât farmacia „*La Leu*“ a lui *Friedrich Stenner*, strada *Portii nr. 21*.

Industriașii din localitate. La învitate gremiului comercial, *Vineri* seara orele 7½, se va ține în sala de la „*Gezverbeverein*“ o conferență generală a industriașilor din localitate. Obiectul: *Cestiunea locului liber de sub strajă*. Este de dorit ca la consfătuire să participe comercianții și măiestrii români în număr cât mai însemnat.

Foc mare. În sunetul clopotelor de pe la bisericile din Brașov (*Scheiu*) și a strigătelor de alarmă, populațiunea din Brașov-Tocile a fost desteptată din somnul său azi noapte între orele 12—1. Omenii spăriați eșiau din case, care desbrăcați care desculți, întrebând ce este? unde arde? Răspunsul ce-l putea căpeta era, că „arde în sus“. Indată mulțime mare de oameni s'au dus la fața locului să vadă decă poto se dea ceva ajutor. Pe drum cale de 10 minute până la foc nu vedeai de cât scanteile ce veniau ca și o valbură de zăpadă și oameni pe coperișele caselor udându-le cu apă, ca să nu se aprindă din scanteile ce cădeau, aproape în toate curțile erau ciubară pline cu apă și scări pe case, ca la pericol să se poto sui pe ele și să stingă. Ajungând la fața locului, un tablou îngrozitor și-se desfășura. Móra pentru măcinat făină și spălatul albiturilor la soldați, móră cu vapor și turbină a lui *Elias Majer* era în flacări. Mulțimea de oameni și pompierii cari au venit, nu au putut da nici un ajutor pentru a stinge focul, s'au mărginit a scoate ce s'a putut din făina ce era în móră jos și a apera casele vecine, în pericol de a se aprinde. Intrăga móră cu două etaje împreună cu tot ce a putut mistui focul a ars până în pământ, rămânând numai ziduri goale și fierul de pe la mașini. *Paguba* e foarte mare. Móra era asigurată.

Congregațiunea comitatului Brașov este convocată pe ziua de 29 *Maiu* *Vineri* la orele 9 a. m. în adunare ordinară.

De la congresul latin.

Despre congresul latin ce s'a ținut luna trecută în *Roma* și la care au participat cu laudă 160 de Români sub conducerea d-lui *Tocilescu*, revista latină „*Vox Urbis*“ continuă în ultimul său număr de la 15 *Maiu* a publica o dare de seamă. Relevăm în special raportul, ce-l face această revistă asupra spectacolelor oferite congresiștilor cu această ocaziune.

S'a reprezentat anume o piesă latină de *Plautus* (*Aulularia*) de către studenții și studentele din *Roma*. Apoi doctorul *Grigoriu* din *București*, îmbrăcat în costum național a declamat poezia „*Faza Dunării*“.

S'an executat mai departe de către studenții români foarte bine cântece și dansuri românești, cari au fost mult aplaudate.

Revista publică tot-odată o ilustrație, reprezentând pe cei opt studenți români, cari au jucat dansurile noastre naționale. Studenții sunt îmbrăcați în costum național, având în mijlocul lor pe un domn îmbrăcat în haine negre, probabil conducătorul lor, d-l profesor *Virgil Popescu*. Ilustrația poartă inscripția: „*Rumeni, qui gymnicos ludos Romae egerunt ob Latinitalis conventum*“. Reproducem pasagele referitoare la Români în limba originală, după ce conținutul lor l'am extras mai sus în românește:

„*Plausibus omnium exacta fabula* (adeică *Aulularia*), *Grigoriu*, *Bucarestensis* doctor, gentis suae vestibis insignis, carmen dixit, cui titulus „*Danuvii fluminis custodia*“, quo iam Rumenorum animi ad vindicandas suas terras sunt erecti“.

„*Supremi in scaenam iterum ecce Rumeni*, qui gentis carmina alia optime retinuerunt, qui ludos gymnicos more Graeco et Romano iterarunt. Res non facile dignis laudibus celebranda, quippe quae animorum curae corporum curam desponsatam habeat, ut maiores voluere, penes quos perfectio nulla erat nisi constarent in viro mens sana in corpore sano“.

Erupțiunea muntelui Pelée.

(O aniversare tristă.)

La 8 *Maiu* s'a implinit anul, de când orașul *Saint-Pierre* (*Martinica*) a perit sub torentele de foc.

Din acest incident doctorul *R. Pichevin* publică în „*Les Annales*“ din *Paris* nisea următoare: „*Les Annales*“ din *Paris* nisea următoarele:

La 8 *Maiu*, orele opt fără cinci minute dimineța, s'a implinit anul, de când un înfricoșat nor izbucnind din craterul muntelui *Pelée*, ce se afla deja de 8 zile în plină erupțiune, s'a revărsat subit asupra lui *Saint-Pierre* cu repeziunea fulgerului și în câte-va minute a distrus, nimicind, pulverisat un oraș de trei-deci de mii de locuitori.

Domna *G...* locuia în acea parte a orașului, care era mai apropiată de vulcan. Bărbatul ei, angajat la o exploatațiune mare agricolă, nu voia să-și părăsească postul și să lase fără conducere numărul lucrătorilor negri.

De la moșia, unde locuia părechea, muntele *Pelée* se vedea înspăimântător. D-l *G.* știe că mărimea pericolului și s'a rugat de soția sa, să plece la *Fort-de-France*. Acesta a consimțit însă cu condițiunea, că bărbatul să o acompanieze. D-l *G.* spunea, că îndepărtarea lui ar fi un act de slăbiciune. Cu frica în sîn și înspăimântată, tinera femeie refuză totuși de a pleca.

În ziua de 7 *Maiu* veni tatăl său cu gândul de a o sustrage primejdiei, ce o amenința. Rugămintele tatălui unite cu ale soțului rămăseră fără efect. Era o scenă patetică. Bătrânul se puse în genuchi înaintea fiicei sale, rugându-o să-l urmeze. Domna a cedat în cele din urmă. La orele 2 se duse cu tatăl său la debarcader și se urcă pe yachtul, care făcea regulat cursa între *S. Pierre* și *Fort-de-France*.

Abia sosi pe bord, când d-na *G...* simulă frică de mare, fiind marea puțin agi-

tată. Ea părăsi bordul, cu tôte rugămintele tatălui și bărbatului. Ajunse acasă căutând a liniști pe tatăl său cu promisiunea, că va pleca îndată: ce se va calma marea.

A doua zi dimineța la orele 8 muri alături de bărbatul ei, așa cum a dorit.

Doctorul *Pichevin* descrie un alt model de sacrificare de sine, pe d-șora *Duchamp de Castaigne*, care era director la un asil de infirmii.

Acesta n'a vrut să plece, decât împreună cu infirmii săi. Se pregătise totul și se fixase ziua de 9 *Maiu* pentru plecare.

La 8 *Maiu* a ajuns-o morțea în mijlocul neputincioșilor, pe cari fi îngrijia de 15 ani cu atât devotament.

Tristă aniversare! Frumose exemple de perseveranță în împlinirea datoriei!

st.

Convocare.

P. T. membrii ordinari, fundatori și ajutători ai despărțământului învățătoresc din tractul protopresbiterial gr. or. al *Lugoșului* sunt prin acesta invitați a participa la a doua adunare de despărțământ, care se va ține *Joi în 29 Maiu și Vineri în 30 Maiu* c. stil vechiu, în comunele *Hodoș* și *Herendestli* cu ocaziunea esamenelor anuale, pe lângă următoarea

Ordine de zi: Ședința I *Joi* la 29 *Maiu*. 1. Participarea membrilor la esamenul din *Hodoș*; 2. Observări asupra esamenului. 3. „Despre speciile și poziția liniilor“, prelegeră din geometrie, de *George Jvandrea*, inv. în *Lugoșiu*. 4. Raportul comisiei esmise pentru elaborarea temei: „*Credește deșerte în popor și combateră lor*“.

Ședința II. *Vineri* la 30 *Maiu*. 5. Participarea membrilor la esamenul din *Herendestli*. 6. Observări asupra esamenului. 7. Raportul comisiei asupra „Planului de învățământ și a împărțirii orelor“. 8. Raportul comisiei esmise pentru elaborare atemei: „*Învățământul ca mijloc al educațiunii*“; 9. Raportul casierului; 10. Raport despre bibliotecă; 11. Propuneri și curente; și 12. Încheierea adunării.

Lugoșiu, 29 Aprilie st. v. 1903.

Dr. George Popovicu, *George Joandrea*,
president. not. desp.

ULTIME SCIRI.

Atena, 20 Maiu. Amănunte so-site din *Canea* spun, că în ultima ședință a adunării naționale s'a făcut o serioasă demonstrațiune pentru unirea *Cretei* cu *Grecia*. Majoritatea deputaților a primit pe prințul *George*, guvernatorul *Cretei*, cu entuziaste ovațiuni și cu strigări de: *Trăească unirea cu Grecia*. Adunarea a votat un proiect de rezoluțiune, prin care se ordonă, ca portretul regelui *George* al *Greciei* să figureze în toate localurile autorităților publice alături de portretul prințului guvernator. Prințul *George* a comunicat consulilor străini votul acesta al adunării naționale.

Sofia, 20 Maiu. Noul cabinet bulgar s'a constituit ast-fel: *Petrov* president și esterne; *Petcov D.* interne; *Dr. Ghenadiev* justiție; prof. *Sismanov* instrucțiune; *Manusev* finanțe; *Savov* război; *Popov* lucrări publice și interimal la comerț. Dintre noii miniștri sunt 3 stambuloviști, er restul oameni de încredere ai principelui.

Budapesta, 20 Maiu. Mâne, *Joi*, *Majestatea Sa* va părăsi *Budapesta*, și se va întorce la *Viena*.

Literatură.

—A apărut tomul I. din „*Novela*“ de *Vasilie Ranta Buticescu*. Broșura are 286 pagini și conține istoriore frumoșe scrise într'un limbaj plăcut. Prețul ei e 1 cor. 60 bani plus 20 bani porto. Se poto procura de la tipografia *A. Mureșianu*, *Brașov*

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.

Redactor responsabil: *Traian H. Pop.*

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Maiu n. 1903.

Table with exchange rates for various goods and currencies like gold, silver, and different types of bonds.

Cursul losurilor private

din 13 Maiu 1903.

Table with private lottery results for various locations like Basilia, Credit, Clary 40 ft. m., etc.

Bursa de Bucuresci

din 13 Maiu 1903

Table with stock market data from Bucharest, including values, interest rates, and various bonds.

Dr. H. GUST

atelier dentistic,

se află și de aci încolo

Târgul pómelor nr. 19

d'asupra prăvăliilor D-lor

K. Essigman și Simon F.

7—10,(947).

De vândare.

Casa și grădina din Scheiu (Brașov) Strada lui Prais (Preis gasse) Nr. 3. Se poate vinde însă numai casa și grădina deosebit.

Cine voește să o cumpere să se adreseze acolo la proprietar. (95, 2-2.)

Socotela curată!

Cel mai cu efect sâpuu med. este

Sâpuul Carbol-Păcură și Pucioasă

a lui BERGMANN.

(Marca: 2 mineri)

dela BERGMANN & Co., Drezda & Tetschen a.E. escelent și probat contra tuturor necurătenilor pielei, ecsemă, ca: parașiți, roseii, pistrui, pete roșii etc. bucată 80 bani.

Se capătă la: Teutsch & Tartler și la farmacia V Roth, în Brașov. 5-30,(930).

Photoplasticul

instituit de artă de primul rang. Brașov, Strada porții nr. 16.

Duminică din 17 Maiu până la 23 Maiu 1903 de vâduț Spania cea frumoasă, Sevilla,

50 vederi dintre cele mai splendide

Nine să nu përdă oca siunea de-ale vedé.

Un „Grand-Gramophon“ cântă gratuit.

M. S. Impăratul regé Franz Iosef, M. S. Impăratul Wilhelm al Germaniei, M. S. Regele Eduard al Angliei, M. S. Regele Emanuil al Italiei etc. etc. au vizitat în mai multe rânduri Photoplasticul 5(952)

Intrarea: 25 cr. Copiți și militari până la sergent 10 cr. Abonament pentru 8 seri, adulți fl. 1.20, copii 60 cr.

Advertisement for Dr. Theodor v. Kiss, Internist și medic de nervi, located at Brașov, Târgul hotelor 22, (casa „Albina“).

LOSURÎ DE CLASĂ

la Loteria XII-a în condițiuni originale.

Losurile vëndute prin noi au făcut până acuma câștigurile principale de:

100,000 80,000 50,000 25,000 Coróne, și afară de aceste încă circa: dece milioane în total!

Serviciu prompt! In cas de câștig se păstrează cea mai mare discrețiune!

Prețurile losurilor: Los întreg, ju-ătate los, sfert de los, optime de los. 12 coróne 6 coróne 3 coróne 1.50 coróne

Tragerea în 22 și 23 Maiu st. nou 1903.

JACOB L. ADLER & FRATELE societate de bancă în comandită, BRAȘOV. Cea mai mare colectură principală din Transilvania.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Târgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provăduț cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețá, precum:

- IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI
CĂRȚI DE SCIINȚĂ, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE
STATUTE. FOI PERIODICE.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.
PROGRAME ELEGANTE.
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.
ANUNȚURÎ.
REGISTRE și IMPRIMATE pentru tóte speciile de serviciuri.
BILANȚURÎ.
Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
Couvercle, în lolă mărimca.
TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PREȚURÎ-CURENTE ȘI DIVERSE
BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Târgul Inului Nr. 30, etagiul I, câtră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la librăria Nicc. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.

In atențiunea Onor. Dame!!!

După ce mi-am mutat Magazinul meu de Confecțiuni de Dame din Strada Vămii

în Magazinul meu de haine pentru bărbați din piață Șirul Inului 28,

tot acolo am aranjat un SALON separat pentru CONFECȚIUNI DE DAME.

Am onórea a aduce la cunoscința Onor. Dame, că sunt în poziție a corespunde cerințelor celor mai pretentióse în acésta branșá.

De óre-ce pentru acest articol nu am absolut spese, nimeni nu póte concura cu mine, ce privește iettinátatea. — Revine la o singură încercare, pentru a se convinge de cele mai de sus.

Tot-deuna asortiment mare și cei mai nou!

Tot-odatá imi ieau voie a recomanda și bogatul meu

DEPOSIT DE HAINE, pentru bărbați, băeți și copii, după cea mai noá modá, cu prețuri fórte ieftine.

Apelând la sprijinul Onor. public, sunt

cu tótá stima

Rog a fi cu atenție la firma!! HEINRICH SCHUL.